

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 710

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 2 august 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 85 din 2 martie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice	2–4
Decizia nr. 140 din 21 martie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală	5–7
Decizia nr. 188 din 6 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 651 teza a doua din Codul civil	7–9
Decizia nr. 273 din 9 mai 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.....	10–12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.254. — Ordin al ministrului finanțelor pentru modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.592/2018 privind procedura de avizare a personalului care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene	13–15
2.258. — Ordin al ministrului finanțelor pentru abrogarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2.460/2016 privind împuternicirea persoanelor din cadrul aparatului de inspecție economico-financiară de a constata contravențiile și a aplica sancțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice.....	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 85**

din 2 martie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia-Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Excepția a fost ridicată de Iulia Mălina Ciobanu în Dosarul nr. 20.817/3/2019 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.832D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată. În acest sens invocă Decizia Curții Constituționale nr. 575 din 16 septembrie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 23 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 20.817/3/2019, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.** Excepția a fost ridicată de Iulia Mălina Ciobanu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de reîncadrare și recalculare a indemnizației de încadrare brute lunare și a celorlalte drepturi aferente pentru perioada 5 iulie 2016—7 martie 2017.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt contrare prevederilor art. 4, 16, 41, 124, 125 și 132 din Constituție, precum și celor ale Protocolului nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens se arată că aplicarea acestor dispoziții de lege privind limitarea sporurilor aplicabile magistraților și personalului de specialitate juridică asimilat acestora conduce, în primul rând, la încălcarea prevederilor art. 4, 16 și 41 din Constituție, întrucât creează diferențe de salarizare între magistrați și personalul de specialitate juridică asimilat acestora care au aceeași vechime și îndeplinesc aceeași funcție. Astfel, atingerea pragului de 30% din suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță,

se realizează diferit în cadrul instituțiilor de același nivel, iar nivelurile de plafonare a sporurilor aferente magistraților și personalului de specialitate juridică asimilat acestora sunt, de asemenea, diferite, deși sunt în cadrul aceluiași ordonator principal de credite. Se încalcă astfel principiile de echitate și coerență, prin crearea de oportunități egale și remunerație egală pentru muncă de valoare egală, pe baza principiilor și normelor unitare privind stabilirea și acordarea salariului și a celorlalte drepturi de natură salarială ale magistraților statuate de legea unică de salarizare și de Constituție. Aplicarea pragului de 30% conduce la diferențieri salariale între judecătorii și procurorii din diferite instanțe sau parchete indiferent dacă plafonul este aplicat la suma sporurilor acordate cumulativ pe totalul bugetului pentru fiecare ordonator de credite sau la suma sporurilor acordate individual, limitare suplimentară care se regăsea în art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010.

6. Se susține și că dispozițiile de lege criticate sunt în contradicție cu jurisprudența Curții Constituționale și cea a Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a statuat că principiul egalității presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, iar un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice în mod rațional și obiectiv. Sunt amintite Decizia Curții Constituționale nr. 755 din 16 decembrie 2014, precum și Hotărârea din 28 mai 1995 pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Incze împotriva Austriei*.

7. De asemenea, sunt amintite dispozițiile art. 1 alin. (3) și ale art. 2 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, care definesc discriminarea. Totodată, se arată că unul dintre principiile sistemului de salarizare este acela al egalității de tratament în stabilirea salariului, consacrat de art. 41 alin. (4) din Constituție și de art. 5 și art. 6 alin. (3) din Codul muncii, în concordanță cu normele Uniunii Europene.

8. Se mai susține că, de vreme ce judecătorii, procurorii și personalul asimilat acestora au un statut special, nimic nu îndreptățește autoritatea care interpretează și aplică legea să creeze o diferență de tratament juridic între destinatarii normei sub aspectul recunoașterii dreptului consacrat (*ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*).

9. **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece legiuitorul poate prevedea anumite limitări cu privire la cumulul de sporuri și prime într-un anumit procent tocmai din rațiuni economice în ceea ce privește bugetul de stat și mai ales pentru respectarea bugetului acordat fiecărui ordonator de credite, iar aceasta se aplică pentru tot personalul bugetar care primește astfel de sume, neexistând discriminare.

10. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

11. **Guvernul**, raportat la susținerile autoarei excepției referitoare la egalitatea între cetățeni și egalitatea în drepturi prevăzute la art. 4 și 16 din Constituție, apreciază că aspectele expuse în susținerea criticii nu sunt motive veritabile de neconstituționalitate, în sensul definit în jurisprudența Curții Constituționale, ci deducții personale referitoare la modalitatea de interpretare și aplicare a textelor de lege de către ordonatorii de credite, astfel că această critică este inadmisibilă. Referitor la critica de neconstituționalitate adusă art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 prin raportare la art. 41 din Constituția României, arată că aceasta este neîntemeiată și invocă, în acest sens, cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 1.658 din 28 decembrie 2010. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 41 din Constituție de către dispozițiile art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017, apreciază că motivările și soluția din cuprinsul paragrafelor 36 și 37 ale Deciziei Curții Constituționale nr. 310 din 7 mai 2019 sunt direct aplicabile și în situația de față. Referitor la criticile de neconstituționalitate aduse prevederilor art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 și art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 în raport cu art. 124, 125 și 132 din Constituție, apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, dată fiind nerespectarea exigențelor de motivare pe care Curtea Constituțională le-a impus, în mod constant, în jurisprudența sa.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010, și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017. Curtea constată că, la data sesizării sale, dispozițiile art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 nu mai erau în vigoare, fiind abrogate prin art. 44 alin. (1) pct. 9 din Legea-cadru nr. 153/2017. Având în vedere însă cele reținute prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit cărora sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea urmează să analizeze și constituționalitatea acestor prevederi de lege. Curtea mai constată că, ulterior sesizării, dispozițiile art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 au fost supuse modificării și completării, soluțiile legislative criticate menținându-se însă. Dispozițiile de lege criticate de autoarea excepției au următoarea redactare:

— Art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010: „(1) *Suma sporurilor, compensațiilor, primelor și indemnizațiilor acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator principal de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor funcțiilor de bază/salariilor funcțiilor de bază sau a indemnizațiilor lunare de încadrare, după caz.*

(2) *Suma sporurilor, compensațiilor, primelor și indemnizațiilor individuale nu va depăși 30% din salariul de bază, solda funcției de bază/salariul funcției de bază sau indemnizația lunară de încadrare.*

(3) *Prin hotărâri ale Guvernului se pot aproba depășiri ale limitei prevăzute la alin. (2) pentru anumite categorii de personal și pentru condiții temporare de muncă care fac necesară acordarea unei plăți suplimentare, cu respectarea limitei prevăzute la alin. (1).*

(4) *Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică personalului trimis în misiune în străinătate.”;*

— Art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017: „(1) *Suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, după caz.*

(2) *Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru instituțiile din sistemul sanitar și de asistență socială și cele din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator principal de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă și a indemnizațiilor lunare, după caz.*

(3) *Începând cu luna mai 2018, la stabilirea limitei de sporuri prevăzute la alin. (2) se includ drepturile prevăzute la anexa nr. II cap. II art. 2 alin. (1).*

(4) *Prevederile alin. (1) nu se aplică personalului trimis în misiune în străinătate.*

(5) *Prevederile alin. (2) și (3), pentru instituțiile din sistemul sanitar, se aplică începând cu data de 1 martie 2018.*

(6) *Pentru ordonatorii principali de credite prevăzuți la alin. (2) se depășește, după caz, plafonul prevăzut la respectivul alineat, astfel încât, pentru unitățile sanitare de monospecialitate, serviciile județene de ambulanță și Serviciul de Ambulanță al Municipiului București-Ilfov, să se asigure limita minimă a sporurilor stabilită conform prevederilor art. 23. Unitățile sanitare de monospecialitate includ unități sanitare cu și fără paturi care acordă servicii medicale într-o specialitate, în conexiune, după caz, cu alte specialități complementare.”*

15. Autoarea excepției susține că normele de lege criticate sunt contrare următoarelor texte din Constituție: art. 4 privind unitatea poporului și egalitatea între cetățeni, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 41 privind dreptul la muncă și protecția socială a muncii, art. 124 referitor la înfăptuirea justiției, art. 125 privind instanțele judecătorești și art. 132 referitor la statutul procurorilor. De asemenea, consideră că sunt înfrânte și prevederile Protocolului nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea discriminării.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 au mai format obiect al controlului de constituționalitate, iar Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate (spre exemplu, Decizia nr. 310 din 7 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 9 august 2019, Decizia nr. 697 din 31 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 15 ianuarie 2020, Decizia nr. 126 din 10 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 16 iunie 2020, Decizia nr. 325 din 11 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1303 din 29 decembrie 2020, Decizia nr. 705 din 6 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 21 ianuarie 2021, sau Decizia nr. 759 din 22 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 27 ianuarie 2021).

17. Prin deciziile mai sus menționate, Curtea a reținut, în esență, că limitarea sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor și a altor drepturi nu echivalează cu diminuarea salariului de bază. Astfel, statul are deplina legitimitate constituțională de a acorda sporuri, stimulente, premii, adaosuri la salariul de bază personalului plătit din fonduri publice, în funcție de veniturile bugetare pe care le realizează. Acestea nu sunt drepturi fundamentale, ci drepturi salariale suplimentare.

18. Referitor la critica vizând existența unor diferențe de venit lunar între angajații care prestează aceeași activitate și au aceeași vechime în muncă și în funcție, dar care își desfășoară activitatea în instituții publice diferite, Curtea a reținut că aceasta nu este contrară principiului egalității în drepturi, de vreme ce, pe de o parte, legea nu stabilește diferențe în ceea ce privește salariile de bază/indemnizațiile de încadrare, iar, pe de altă parte, atribuțiile, competențele, sarcinile specifice, responsabilitățile și importanța activității desfășurate pot fi diferite chiar și pentru personalul care este încadrat pe funcții identice sau asemănătoare, dar la autorități sau instituții publice diferite.

19. De asemenea, cu privire la critica axată pe unele probleme rezultate din aplicarea dispozițiilor legale criticate, prin evidențierea unor situații particulare, prin natura lor, variabile, spre exemplu, numărul și categoriile de angajați în cadrul unei instituții/autorități publice, Curtea a făcut referire la dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, potrivit cărora gestionarea sistemului de salarizare a personalului din instituțiile și autoritățile publice se asigură de fiecare ordonator de credite, și ale art. 3 alin. (4) din aceeași lege-cadru, potrivit cărora ordonatorii de credite au obligația să stabilească salariile de bază/soldele de funcție/salariile de funcție/soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare/indemnizațiile lunare, sporurile, alte drepturi salariale în bani și în natură prevăzute de lege, astfel încât să se încadreze în sumele aprobate cu această destinație în bugetul propriu. Ca atare, stabilirea în concret a sporurilor și a venitului lunar se realizează de către fiecare ordonator de credite, în limitele stabilite de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 697 din 31 octombrie 2019, precitată).

20. Totodată, Curtea a reținut că, în viziunea legiuitorului, sporurile nu au întotdeauna un quantum fix, ci variabil, fiind

stabilite de lege prin raportare la o limită maximă. În acest sens, art. 24 din Legea-cadru nr. 153/2017 stabilește că limita maximă a sporurilor, compensațiilor, indemnizațiilor, adaosurilor, majorărilor, primelor, premiilor și a altor elemente ale venitului salarial specific fiecărui domeniu de activitate este prevăzută în aceeași lege-cadru și în anexele nr. I—VIII la aceasta. Ca atare, stabilirea cuantumului concret al sporurilor și al venitului lunar se realizează de către fiecare ordonator de credite, în limitele stabilite de lege, astfel încât să se încadreze în sumele aprobate cu această destinație în bugetul propriu.

21. În acest context, Curtea a precizat că regula limitării sporurilor la un anumit quantum reprezintă opțiunea legiuitorului, exprimată în limitele prevăzute de Constituție și destinată a fi aplicată în mod nediferențiat întregului personal plătit din fonduri publice, fără privilegii și fără discriminări.

22. Referitor la invocarea dispozițiilor art. 41 din Constituție, Curtea Constituțională a reiterat jurisprudența sa potrivit căreia stabilirea principiilor și a condițiilor concrete de acordare a drepturilor salariale personalului bugetar intră în atribuțiile exclusive ale legiuitorului, iar art. 41 alin. (2) din Constituție prevede „*instituirea unui salariu minim brut pe țară*”, fără să dispună cu privire la drepturi salariale suplimentare, cum sunt sporurile.

23. În consecință, Curtea a constatat că, interpretate în ansamblul dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017, prevederile legale criticate nu încalcă art. 4, 16 și 41 din Constituție și nici art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

24. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în cauza de față.

25. Pentru considerentele expuse, Curtea reține că sunt neîntemeiate și criticile formulate în privința art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010.

26. În ceea ce privește criticile formulate în raport cu prevederile art. 124, 125 și 132 din Constituție, Curtea apreciază că aceste texte constituționale, prin conținutul reglementărilor pe care le cuprind, referitoare la înfăptuirea justiției și statutul judecătorilor și procurorilor, nu au relevanță în cauză.

27. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Iulia Mălina Ciobanu în Dosarul nr. 20.817/3/2019 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 22 din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 2 martie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Patricia-Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 140

din 21 martie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8)
din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ghiță Țunea în Dosarul nr. 6.937/2/2020 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.553D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 3.021D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marian Cune în Dosarul nr. 13.233/302/2021 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția I penală.

4. La apelul nominal răspunde autorul excepției personal, lipsind cealaltă parte. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 3.194D/2021, care are ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Mircea Traian Nica în Dosarul nr. 1.001/54/2021 al Curții de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori.

6. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

7. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 3.805D/2021, care are ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Elena Murătură, Romică Murătură, Ion Murătură și Maria-Loredana Cristea în Dosarul nr. 168/753/2021 al Tribunalului Militar București.

8. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

9. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 668D/2022, care are ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Elena Heres în Dosarul nr. 5.754/99/2021 al Tribunalului Iași — Secția penală.

10. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

11. Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.553D/2021, nr. 3.021D/2021, nr. 3.194D/2021, nr. 3.805D/2021 și nr. 668D/2022 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

12. Autorul excepției prezent arată că este de acord cu conexarea dosarelor.

13. Reprezentantul Ministerului Public apreciază că sunt întrunite condițiile pentru conexarea cauzelor.

14. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 3.021D/2021, nr. 3.194D/2021, nr. 3.805D/2021 și nr. 668D/2022 la Dosarul nr. 1.553D/2021, care a fost primul înregistrat.

15. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției prezent, care solicită admiterea acesteia. Astfel, arată că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală încalcă accesul liber la justiție, întrucât nu există nicio cale de atac împotriva soluției pronunțate de judecătorul de cameră preliminară în temeiul prevederilor art. 341 alin. (6) din același cod.

16. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 516 din 15 iulie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

17. Prin Încheierea penală nr. 87/PI din 8 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 6.937/2/2020, **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Ghiță Țunea într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva unei ordonanțe de clasare.

18. Prin Încheierea din 5 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 13.233/302/2021, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Marian Cune într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva unei ordonanțe de clasare.

19. Prin Încheierea din 14 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.001/54/2021, **Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Mircea Traian Nica într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva unei ordonanțe de clasare.

20. Prin Încheierea din 10 decembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 168/753/2021, **Tribunalul Militar București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Elena Murătură, Romică Murătură, Ion Murătură și Maria-Loredana Cristea într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva unei ordonanțe de clasare.

21. Prin Încheierea din 21 februarie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 5.754/99/2021, **Tribunalul Iași — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Elena Heres într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva unei soluții de clasare cuprinse în rechizitoriu.

22. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală încalcă principiile fundamentale privind egalitatea în fața legii, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, folosirea căilor de atac și dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală, întrucât nu permit exercitarea unei căi ordinare de atac împotriva soluțiilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară în temeiul dispozițiilor art. 341 alin. (6), alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) și alin. (7¹) din Codul de procedură penală. Consideră că eliminarea căii de atac în materia analizată și, în consecință, stabilirea caracterului definitiv al încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară soluționează o plângere împotriva unei soluții de clasare constituie o limitare a accesului la justiție.

23. **Curtea de Apel Timișoara — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

24. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția I penală** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 801 din 5 decembrie 2017.

25. **Curtea de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală este neîntemeiată și invocă Decizia Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014.

26. **Tribunalul Militar București** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 599 din 21 octombrie 2014 și nr. 530 din 11 iulie 2017.

27. **Tribunalul Iași — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală este neîntemeiată. Invocă, astfel, deciziile Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014 și nr. 384 din 7 iunie 2016.

28. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

29. **Guvernul**, în punctul de vedere transmis în dosarele Curții Constituționale nr. 3.194D/2021 și nr. 3.805D/2021, consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală este neîntemeiată. Invocă, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 599 din 21 octombrie 2014, nr. 58 din 24 februarie 2015, nr. 139 din 12 martie 2015 și nr. 294 din 28 aprilie 2015.

30. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile autorului excepției prezent, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

31. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

32. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, modificate prin prevederile art. II pct. 94 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Dispozițiile de lege criticate au următorul cuprins: „(8) *Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6), alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) și alin. (7¹) este definitivă*”.

33. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în fața legii, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și ale art. 129 referitor la folosirea căilor de atac, precum și a prevederilor art. 2 privind dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

34. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală vizează lipsa unei căi ordinare de atac împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară pronunță una dintre soluțiile reglementate de prevederile art. 341 alin. (6), alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) și alin. (7¹) din Codul de procedură penală.

35. Curtea observă că dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală au legătură cu soluționarea cauzei în care este ridicată excepția de neconstituționalitate numai dacă aceasta este invocată în cadrul procesual creat prin formularea unei căi de atac, apel sau contestație, cale de atac care, potrivit textului de lege criticat, este inadmisibilă.

36. Spețele în care a fost invocată prezenta excepție privesc însă judecarea pe fond a plângerilor împotriva unor soluții de clasare dispuse de procuror prin ordonanță. Așa fiind, dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală nu au incidență în spețele în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, întrucât acestea se află în etapa procesuală a soluționării fondului. Or, potrivit prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*”.

37. Curtea constată că, indiferent de soluția pronunțată — sub aspectul criticilor formulate referitor la lipsa unei căi ordinare de atac —, decizia sa nu ar produce niciun efect cu privire la rezolvarea fondului cauzelor în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, dispozițiile art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală neavând legătură — în sensul prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 — cu soluționarea cauzelor. Curtea s-a mai pronunțat în acest sens în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 196 din 28 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 682 din 31 iulie 2020, paragraful 20, Decizia nr. 500 din 13 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1197 din 17 decembrie 2021, paragraful 14, și Decizia nr. 361 din 8 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 24 august 2022.

38. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Ghiță Țunea în Dosarul nr. 6.937/2/2020 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală, de Marian Cune în Dosarul nr. 13.233/302/2021 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția I penală, de Mircea Traian Nica în Dosarul nr. 1.001/54/2021 al Curții de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori, de Elena Murătură, Romică Murătură, Ion Murătură și Maria-Loredana Cristea în Dosarul nr. 168/753/2021 al Tribunalului Militar București și de Elena Heres în Dosarul nr. 5.754/99/2021 al Tribunalului Iași — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția penală, Judecătorei Sectorului 5 București — Secția I penală, Curții de Apel Craiova — Secția penală și pentru cauze cu minori, Tribunalului Militar București și Tribunalului Iași — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 martie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHEMagistrat-asistent,
Oana-Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 188

din 6 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 651 teza a doua din Codul civil

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 651 teza a doua din Codul civil, excepție ridicată de Emilia-Ana Băleanu în Dosarul nr. 16.226/325/2016 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 233D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune

concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, având în vedere că nu s-a demonstrat care este legătura cu soluționarea cauzei, câtă vreme, în concret, rezultă că autoarea excepției de neconstituționalitate nu a declarat apel în cauză. În subsidiar, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile legale criticate reprezintă o aplicare a principiului *accessorium sequitur principale*, fiind în acord cu prevederile constituționale și convenționale invocate în motivarea criticii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 1.441/A din 1 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 16.226/325/2016, **Tribunalul Timiș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 651 teza a doua din Codul civil**, excepție ridicată de Emilia-Ana Băleanu într-o cauză având ca obiect anularea unui contract de donație prin care a fost înstrăinată o cotă de teren aferentă unui apartament dintr-o construcție-condominiu.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 651 teza a doua din Codul civil, potrivit cărora înstrăinarea sau ipotecarea cotei-părți din dreptul de proprietate asupra părților comune nu se va putea face decât odată cu dreptul asupra spațiului care constituie bunul principal, sunt neconstituționale în măsura în care sunt aplicabile și parcelei de teren pe care se situează o construcție-condominiu, iar parcela de teren este proprietatea tabulară a altor persoane decât proprietarii apartamentelor.

6. Se invocă Hotărârea din 22 mai 2018, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Zelenchuk și Tsytsyura împotriva Ucrainei*, prin care o interdicție de înstrăinare în privința terenurilor agricole în legătură cu care autoarea excepției de neconstituționalitate susține că ar prezenta deficiențe similare cu interdicția de înstrăinare criticată în cauza de față a fost declarată incompatibilă cu art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sub aspectul principiului proporționalității.

7. Se consideră că ar fi relevantă Decizia nr. 3 din 30 ianuarie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în care se precizează că „este nepermisă interpretarea prin «extensiune» propusă de autorul sesizării, în sensul că noțiunea de «apartament» ar trebui să cuprindă și terenul aferent, dată fiind unitatea de ansamblu locativ a imobilului compus din teren și construcție” (paragraful 31) și că „există situații în care dreptul de proprietate asupra construcției poate coexista cu un alt fel de drept asupra terenului (de exemplu, de folosință pe durata existenței construcției, de concesiune)” (paragraful 33).

8. Se susține că instituirea unei interdicții de înstrăinare și grevare în privința cotei de teren, în sensul că aceasta poate fi înstrăinată sau grevată numai odată cu apartamentul, în condițiile în care apartamentul și cota de teren aferentă sunt deținute în proprietate de către persoane diferite, aduce atingere înseși esenței dreptului de proprietate al proprietarului terenului, fiind echivalentă cu o anihilare totală și permanentă a atributului dispoziției.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 651 teza a doua din Codul civil, care au următorul cuprins: „*Cota-parte din dreptul de proprietate asupra părților comune are caracter accesoriu în raport cu dreptul de proprietate asupra spațiului din clădire care constituie bunul principal; înstrăinarea sau ipotecarea cotei-părți nu se va putea face decât odată cu dreptul asupra spațiului care constituie bunul principal.*”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 44 din Constituție — *Dreptul de proprietate privată* și celor ale art. 1 — *Protecția proprietății* din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că textul de lege criticat face parte din secțiunea dedicată, în cadrul Codului civil, reglementării regimului juridic al coproprietății asupra părților comune din clădirile cu mai multe etaje sau apartamente. Astfel, art. 648 alin. (1) din Codul civil statuează că sunt obiectul unui drept de coproprietate forțată părțile din clădire care, fiind destinate întrebuințării spațiilor cu destinație de locuință sau cu altă destinație într-o clădire sau într-un ansamblu rezidențial având proprietari diferiți, nu pot fi folosite decât în comun. Potrivit art. 648 alin. (2) din Codul civil, aceste părți comune reprezintă bunuri accesorii în raport cu spațiile locative, care constituie bunurile principale. Cota-parte (ideală și abstractă) ce revine fiecărui proprietar din părțile comune ale condominiului se stabilește proporțional cu suprafața utilă a fiecărui spațiu locativ raportat la totalul suprafeței utile a spațiilor locative din clădire (art. 652 din Codul civil).

15. În acest cadru normativ fixat prin dispozițiile legale menționate, prevederile art. 651 din Codul civil, criticate în cauza de față, instituie în mod similar o relație de accesorialitate în ceea ce privește cota-parte din dreptul de proprietate asupra părților comune în raport cu dreptul de proprietate asupra spațiului din clădire care constituie bunul principal, consacrand regula pe care o contestă autoarea excepției de neconstituționalitate, potrivit căreia înstrăinarea sau ipotecarea cotei-părți nu se poate face decât odată cu dreptul asupra spațiului care constituie bunul principal.

16. În jurisprudența sa, analizând problematica limitelor stabilite prin lege cu privire la dreptul de proprietate în cazul bunurilor aflate în coproprietate forțată și perpetuă (*condominium pro indiviso*) în blocurile de locuințe cu mai multe locuințe (art. 69 alin. 1 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 31 decembrie 1997, respectiv art. 1 și 2 din Ordonanța Guvernului nr. 85/2001 privind organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 1 septembrie 2001), Curtea a statuat că limitele aduse prin lege dreptului de proprietate, în speță asupra părților destinate folosirii în comun de către toți proprietarii dintr-o clădire cu mai multe locuințe, se justifică din perspectivă constituțională prin asigurarea posibilității efective de administrare, folosire, întreținere și exploatare a imobilului în interesul tuturor proprietarilor de locuințe din acel imobil (Decizia nr. 455 din 20 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 20 octombrie 2005).

17. De asemenea, examinând în același registru tematic constituționalitatea prevederilor art. 3 lit. c) pct. 1, 2 și 4 din anexa nr. 2 (Regulamentul-cadru al asociațiilor de proprietari) la Legea locuinței nr. 114/1996, conform cărora „*Prin proprietate comună se înțelege toate părțile dintr-o clădire aflate în proprietate, care nu sunt apartamente și care sunt destinate folosirii în comun de către toți proprietarii din acea clădire. Proprietatea comună este indivizibilă și este deținută de proprietarii apartamentelor individuale, conform cotelor calculate*”, Curtea a reținut că protecția proprietății private, garantată prin art. 1 pct. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune dreptul statului de a reglementa folosința bunurilor, conform interesului general, potrivit art. 1 pct. 2 din același act internațional. Ca atare, Curtea a constatat că limitarea dreptului de proprietate se datorează necesității ca statul să reglementeze

folosința bunurilor aflate în coproprietate forțată și perpetuă, conform interesului general (Decizia nr. 67 din 2 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 20 martie 2006).

18. Curtea Constituțională apreciază că invocarea în cauza de față a Hotărârii din 22 mai 2018, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Zelenchuk și Tsytsyura împotriva Ucrainei*, este lipsită de relevanță, neputându-se constitui într-un argument în sprijinul ideii nesocotirii dreptului de proprietate privată, întrucât ipoteza analizată de instanța europeană este fundamental diferită de cea din cauza de față. Cu acel prilej, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avut în vedere situația generată de desființarea fostelor gospodării colective sovietice și ferme de stat, în urma căreia membrii acestora au primit titluri de proprietate asupra terenurilor sub formă de cote din întregul teren al unei anumite ferme, cote care au fost ulterior convertite în parcele fizice de pământ (definite pe teren), fiind emise certificate de proprietate cu privire la anumite parcele de teren. Problema analizată de instanța europeană a vizat interdicția legală instituită cu caracter temporar în anul 2001, dar care a fost prelungită de mai multe ori, fiind valabilă până și la momentul pronunțării hotărârii (2018) cu privire la orice formă de înstrăinare a acelor terenuri agricole (cu excepția moștenirilor, a tranzacțiilor de schimb și a exproprierii pentru uz public). Curtea Europeană a apreciat că interdicția urmărirea evitarea sărăcirii populației rurale, a concentrării excesive de pământ în mâinile unor persoane bogate sau ale unor puteri ostile și a schimbării destinației acestor terenuri. Instanța europeană a apreciat însă că autoritățile naționale nu au justificat de ce au considerat că interdicția absolută de vânzare a terenurilor constituie singura măsură adecvată pentru realizarea scopurilor sociale și economice urmărite, observând că așa-numitul „moratoriu asupra pământurilor” a devenit, *de facto*, nelimitat, lipsind orice certitudine cu privire la încheierea sa. Așadar, hotărârea pronunțată de Curtea de la Strasbourg nu are incidență în cauza de față.

19. Curtea Constituțională consideră că nu este pertinentă în cadrul motivării prezentei critici de neconstituționalitate nici Decizia nr. 3 din 30 ianuarie 2017 referitoare la pronunțarea unei

hotărâri prealabile privind interpretarea și aplicarea unor dispoziții din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 24 februarie 2017, întrucât nu vizează cota-parte aflată în proprietatea comună forțată a tuturor proprietarilor dintr-un condominiu, ci dobândirea dreptului de proprietate asupra terenului aferent construcțiilor cumpărate în temeiul Legii nr. 112/1995, odată cu acestea, de la stat sau, după caz, de la unitatea administrativ-teritorială în proprietatea căruia/căreia fusese anterior anului 1989 trecut imobilul cu destinația de locuințe.

20. În concluzie, Curtea constată că textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor constituționale și convenționale care garantează dreptul de proprietate privată, întrucât regula instituită de acesta, potrivit căreia înstrăinarea sau ipotecarea cotei-părți nu se va putea face decât odată cu dreptul asupra spațiului care constituie bunul principal, este o consecință logică a raportului de dependență existent între bunul accesoriu față de bunul principal, reflectat și de adagiul *accessorium sequitur principale*.

21. Curtea observă că este de competența exclusivă a instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului evaluarea situației particulare la care se referă autoarea excepției, care susține că prevederile legale criticate sunt neconstituționale dacă sunt aplicabile și parcelei de teren pe care se situează o construcție-condominiu, iar parcela de teren este proprietatea tabulară a altor persoane decât proprietarii apartamentelor. În acest cadru, instanța decide în ce măsură o astfel de ipoteză, în care proprietatea asupra bunului principal și asupra bunului accesoriu este scindată între două sau mai multe persoane, se înscrie în prevederile legale care reglementează regimul juridic al coproprietății forțate, ce caracterizează bunurile aflate în utilizarea comună a tuturor proprietarilor din condominii.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Emilia-Ana Băleanu în Dosarul nr. 16.226/325/2016 al Tribunalului Timiș — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 651 teza a doua din Codul civil sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Timiș — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 273

din 9 mai 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 713 alin. (2)

din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, excepție ridicată de Nina Taș în Dosarul nr. 18.789/4/2019 al Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.166D/2019.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, avocat Silvia Uscov. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului prezent, care susține admiterea excepției de neconstituționalitate fundamentate pe două temeuri constituționale, art. 21 și art. 148 din Constituție. Arată că în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene s-a statuat constant că, atunci când soluționează contestații la executare, instanțele au obligația de a analiza din oficiu caracterul abuziv al clauzelor contractuale și de a dispune anularea lor. Aplicând aceste considerații principiale, pentru a respecta accesul liber la justiție și principiul aplicării cu prioritate a reglementărilor cu caracter obligatoriu din dreptul european, este necesar ca sintagma „inclusiv o acțiune de drept comun” din cuprinsul dispozițiilor art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă să fie declarată neconstituțională.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că, în cadrul procedurii privind executarea silită, instanța nu poate analiza fondul dreptului cuprins în titlul executoriu emis de o autoritate jurisdicțională, întrucât procedând într-o asemenea manieră ar încălca principiul autorității de lucru judecat.

5. În replică, avocatul prezent menționează că în ipoteza în care titlul executoriu nu emană de la autoritatea jurisdicțională, ci reprezintă un contract cu clauze abuzive, posibilitatea prevăzută de lege de a contesta aceste clauze separat, pe calea procedurii de drept comun, impietează asupra termenului rezonabil de soluționare a contestației la executare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 4 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 18.789/4/2019, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.** Excepția a fost ridicată de contestatoarea Nina Taș într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare și a unei cereri de suspendare a executării silite.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia arată că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene (Hotărârea din 26 iunie 2019, pronunțată în Cauza C-407/18 — *Addiko Bank*), instanțele naționale sunt obligate să nu condiționeze suspendarea executării silite de depunerea unei cauțiuni și să judece o astfel de cerere în cuprinsul contestației la executare, iar nu separat printr-o acțiune de drept comun.

8. Autoarea arată că „dacă apreciem, totuși, că legiuitorul a vrut să degreveze instanțele de executare de problematici complexe, dându-le în sarcina instanțelor de drept comun, atunci se pune în discuție existența unei căi efective de atac împotriva unor acte de executare nelegale ca urmare a existenței unui titlu executoriu apreciat de debitor ca fiind nelegal. Prin urmare, legiuitorul a ales o cale total nefericită de reglementare pentru că încalcă în mod grav drepturile debitorilor atunci când se pune în discuție legalitatea titlului executoriu, lăsându-le la îndemână o cale de atac lipsită de eficacitate. [...] Instanțele au la îndemână, astfel, posibilitatea ca după suspendarea executării silite, să disjunga acele capete de cerere ce se află sub incidența art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, înaintând instanței competente judecarea lor și, pentru a garanta drepturile debitorilor, să suspende judecata cauzei până la soluționarea definitivă a aceluși dosar nou de care depinde soluționarea contestației la executare. Dar în acest caz se pune în discuție dreptul creditorului de a-și încasa creanța cu celeritate.” Prin urmare, autoarea excepției consideră că „este profund neconstituțională modificarea intervenită prin Legea nr. 310/2018 pentru că încalcă atât drepturile debitorilor, cât și ale creditorilor din contestația la executare”.

9. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă**, în raport cu criticile invocate de contestatoare, apreciază că art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu este de natură să încalce dreptul de acces la justiție al părților. Astfel, acest drept nu este absolut, putând fi supus unor limitări. Or, faptul că nu mai poate fi invocată în cadrul contestației la executare nulitatea titlului executoriu pe motiv că, astfel cum este în speță, acesta ar fi afectat de o cauză ilicită sau imorală nu înseamnă că dreptul de acces la justiție al contestatoarei este îngrădit de

vreme ce aceasta poate formula o acțiune de drept comun în care să invoce aceste apărări, acțiune în care poate obține inclusiv suspendarea executării titlului executoriu în temeiul art. 638 alin. (2) din Codul de procedură civilă, împiedicând astfel fie declanșarea executării silită, fie continuarea acesteia. Faptul că debitorii nu recurg la această procedură, deși majoritatea sunt somați, anterior începerii executării silită, să își execute obligațiile, astfel cum este și cazul contestatoarei care a învederat că înainte de începerea executării a primit o notificare prin care era somată să achite suma restantă la acel moment, preferând să aștepte declanșarea executării silită, nu înseamnă că dreptul acestora de acces la justiție este îngrădit.

10. Ca atare, instanța apreciază că, întrucât legea permite în continuare debitorilor și oricărei persoane interesate formularea unei acțiuni de drept comun în care să invoce orice motive de fapt și de drept împotriva titlurilor executorii atunci când acestea nu sunt reprezentate de o hotărâre judecătorească, prin care se obține același efect ca în cadrul contestației, respectiv împiedicarea continuării executării silită și chiar un efect mai amplu atunci când acțiunea este formulată anterior declanșării executării silită, inadmisibilitatea invocării acestor motive și în cadrul contestației la executare nu poate fi calificată drept o încălcare a dreptului de acces la justiție. Astfel, această soluție legislativă este o opțiune a legiuitorului de natură să disciplineze debitorii și să urmărească soluționarea cu celeritate a acestui mijloc procesual care, de cele mai multe ori, se transformă într-o veritabilă „acțiune de drept comun”, soluționarea sa fiind îngreunată de mijloacele de probă care sunt administrate în cazul formulării unor astfel de motive de contestație, fiind dificil într-un asemenea caz a se respecta dispozițiile art. 717 alin. (3) din Codul de procedură civilă privind soluționarea de urgență și cu precădere a cauzei.

11. În plus față de criticile de neconstituționalitate formulate de autoarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată, invocând prevederile art. 148 din Constituție, arată că protecția oferită consumatorilor prin intermediul Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii implică prerogativa instanței naționale de a stabili din oficiu dacă o clauză contractuală este abuzivă sau nu (Hotărârea pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în Cauza *Oceano Grupo Editorial v. Rocio Murciano Quintero și alții*, C-240/98, punctul 29). Ca atare, din moment ce instanța poate invoca din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale inclusiv în cazul unei contestații la executare, o normă prin care se interzice consumatorilor să invoce la rândul lor acest caracter este contrară jurisprudenței instanței de la Luxembourg. Pentru aceste motive, instanța apreciază că norma criticată este constituțională numai în măsura în care nu interzice consumatorilor dreptul de a invoca în cadrul contestației la executare caracterul abuziv al clauzelor contractuale incluse în contractele în baza cărora a fost declanșată executarea silită.

12. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1074 din 18 decembrie 2018, care au următorul conținut: *„În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, se pot invoca în contestația la executare și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu, numai dacă legea nu prevede în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală pentru desființarea lui, inclusiv o acțiune de drept comun.”*

16. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, anterior modificării operate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018, dispozițiile art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevedeau posibilitatea invocării în contestația la executare privind executarea silită întemeiată pe un alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească și a unor motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu *„numai dacă legea nu prevedea în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală specifică pentru desființarea lui”*. În prezent, norma procesuală prevede această posibilitate *„numai dacă legea nu prevede în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală pentru desființarea lui, inclusiv o acțiune de drept comun”*. Ca efect al modificării legislative, s-a lărgit posibilitatea invocării unor motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu în cadrul procedurii contestației la executare, legea înlocuind condiția referitoare la inexistența unei căi procesuale specifice pentru desființarea lui cu condiția inexistenței oricărei căi procesuale, inclusiv a unei acțiuni de drept comun. Cu alte cuvinte, existența unei căi procesuale pentru desființarea titlului executoriu care nu este o hotărâre judecătorească, prevăzută de legea specială sau de dreptul comun, împiedică posibilitatea invocării unor motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu în cadrul procedurii contestației la executare.

18. Prevederile legale criticate, înainte de modificarea operată prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018, au constituit obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale. Astfel, prin Decizia nr. 261 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 13 iulie 2017, și prin Decizia nr. 373 din 31 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din data de 24 august 2018, Curtea a statuat că dispozițiile de lege criticate fac parte din cap. VI — „Contestația la executare” al titlului I — „Dispoziții generale” din cartea a V-a — „Despre executare silită” din Codul de procedură civilă și prevăd că, în ipoteza unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, se pot invoca în contestația la executare și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu. Aceleași prevederi au existat și în cuprinsul art. 399 alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865, Curtea constatând în numeroase cazuri constituționalitatea acestora, de exemplu, Decizia nr. 1.082 din 14 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 769 din 1 noiembrie 2011, prin care a statuat că procedura contestației la executare este destinată să înlăture neregularitățile comise cu prilejul urmăririi silită sau să explicitizeze titlul executoriu ce urmează a fi valorificat. În cadrul soluționării contestației, instanța nu poate examina împrejurări care vizează fondul cauzei și care sunt de natură să repună în discuție hotărâri care emană de la organe cu activitate jurisdicțională în fața cărora au avut loc dezbateri contradictorii, părțile având posibilitatea, cu acel prilej, să invoce apărările de fond necesare. O soluție contrară sub acest aspect ar nesocoti principiul autorității de lucru judecat, ceea ce este inadmisibil. În acest sens, Curtea s-a pronunțat, cu valoare de principiu, prin mai multe decizii, de exemplu, prin Decizia nr. 454 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 926 din 23 decembrie 2003, sau prin Decizia nr. 816 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 6 august 2009. De asemenea, prin Decizia nr. 420 din 13 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 20 octombrie 2005, Curtea a reținut că adoptarea acestei măsuri nu face, în realitate, decât să dea expresie preocupării legiuitorului de a preveni abuzul de drept constând în invocarea aceluiași apărări în două căi de atac diferite, în scopul tergiversării cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești. Or, este firesc ca apărările de fond care privesc titlul executoriu și care pot duce la desființarea acestuia să poată fi invocate pe calea contestației la executare numai dacă legea nu prevede în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală specifică pentru desființarea lui.

19. Analizând dispozițiile art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018, Curtea reține că argumentele pe baza cărora instanța constituțională și-a fundamentat în prealabil soluția de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate sunt aplicabile *mutatis mutandis* și cu privire la noua soluție legislativă. Astfel, existența unei căi procesuale pentru

desființarea titlului executoriu care nu este o hotărâre judecătorească, prevăzută fie de legea specială, fie de dreptul comun, în cadrul căreia partea interesată poate formula apărări prin invocarea unor motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu constituie rațiunea rezonabilă și suficientă pentru a înlătura posibilitatea reiterării aceluiași apărări în calea de atac a contestației la executare, care ar avea drept consecință, pe de o parte, nesocotirea principiului autorității de lucru judecat, și, pe de altă parte, tergiversarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești. O atare reglementare este în acord cu prevederile art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție referitoare la accesul liber la justiție și cu scopul pentru care a fost reglementată calea de atac a contestației la executare, respectiv acela de a înlătura neregularitățile comise cu prilejul urmăririi silită sau de a explicita titlul executoriu ce urmează a fi valorificat, în temeiul art. 712 din Codul de procedură civilă, care prevede că împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare, debitorul beneficiază de toate garanțiile procesuale pentru realizarea deplină a acestor drepturi, supunând cenzurii instanței măsura dispusă, în cadrul unei proceduri contradictorii (a se vedea în acest sens Decizia nr. 702 din 9 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 17 aprilie 2018).

20. Cu privire la susținerile instanței judecătorești, întemeiate pe dispozițiile art. 148 din Constituție, referitoare la posibilitatea ca, în cadrul contestației la executare, să poată fi invocat caracterul abuziv al clauzelor contractuale incluse în contractele în baza cărora a fost declanșată executarea silită, Curtea constată că aceste aspecte țin de modul de aplicare a legii de către instanța judecătorească, în acord cu prevederile art. 148 din Constituție, care prevăd prioritatea de aplicare a reglementărilor cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene față de dispozițiile contrare din legile interne.

21. Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nina Taș în Dosarul nr. 18.789/4/2019 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 713 alin. (2) din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 67 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 mai 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

pentru modificarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.592/2018 privind procedura de avizare a personalului care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.592/2018 privind procedura de avizare a personalului care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 283 din 29 martie 2018, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Pentru structurile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 28 și 29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018 pentru stabilirea criteriilor pe baza cărora se aplică majorarea prevăzută la art. 17 alin. (1)—(2¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se desemnează Direcția generală pregătire ECOFIN și asistență comunitară din cadrul Ministerului Finanțelor, în calitate de Unitate națională de coordonare pentru contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene, să acorde aviz prin care se atestă că structurile și personalul care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene îndeplinesc criteriile prevăzute la art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare.”

2. La articolul 2, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) În vederea obținerii avizului, structurile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 28 și 29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, vor înainta Ministerului Finanțelor o cerere însoțită de documentele prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. c), d) și f)—h) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare.”

3. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — (1) În situația în care, în cadrul structurilor menționate la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 27—29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, al căror personal beneficiază de majorările salariale în condițiile art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, intervin modificări de personal, atribuții, organizare și/sau funcționare, structurile menționate la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 28 și 29 vor comunica Ministerului Finanțelor, în termen de 15 zile lucrătoare, aceste aspecte, împreună cu documentele constatatoare, iar structura menționată la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 27 va comunica Direcției generale managementul resurselor umane, în termen de 15 zile lucrătoare, aceste aspecte, împreună cu documentele constatatoare.

(2) Pe perioada cuprinsă între data de la care au survenit modificările menționate la alin. (1) și data soluționării noii solicitări de aviz de către Ministerul Finanțelor, personalul avizat

inițial beneficiază de majorarea salarială, pe răspunderea ordonatorului de credite, dacă modificările nu constituie încălcări ale criteriilor stabilite la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 27—29 și alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare.”

4. La articolul 4, alineatele (1) și (3) vor avea următorul cuprins:

„Art. 4. — (1) Direcția generală pregătire ECOFIN și asistență comunitară, în calitate de Unitate națională de coordonare, în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea documentelor menționate la art. 2 alin. (1) de la structurile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 28 și 29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, elaborează avizul consultativ favorabil sau negativ asupra cererii privind solicitarea de aviz, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2, pe care o supune spre semnare ministrului finanțelor.

.....
(3) Avizul favorabil sau negativ asupra cererii privind solicitarea de aviz pentru personalul care are ca obiect de activitate gestionarea contribuției financiare elvețiene pentru coeziunea Uniunii Europene și care face parte din structurile de la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 27—29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, se acordă în termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea, în cadrul Ministerului Finanțelor, a documentației complete supuse avizului.”

5. La articolul 5, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) neîndeplinirea criteriilor prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 27—29 și la alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare;”

6. La articolul 5, litera e) se abrogă.

7. La articolul 7, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 7. — (1) Avizul favorabil acordat se poate modifica sau retrage de către Ministerul Finanțelor la cererea motivată, potrivit competențelor, a Direcției generale pregătire ECOFIN și asistență comunitară, aprobată de către ministrul finanțelor, în cazul în care Direcția generală pregătire ECOFIN și asistență comunitară, în calitate de Unitate națională de coordonare, constată încălcări ale prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 28 și 29 și alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare.”

8. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — Atribuțiile de aprobare a proiectelor de ordin privind majorarea salarială cu până la 50% a salariului de bază, soldei de funcție/salariului de funcție, indemnizației de încadrare pentru personalul din cadrul structurilor menționate la art. 4 alin. (1) lit. b)

pct. 18, 27—29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, precum și neacordarea acestei majorări sunt îndeplinite de persoana care are competența legală de numire în funcție a personalului respectiv. La momentul solicitării avizului, toate structurile menționate la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 27—29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să

se asigure că la nivelul instituțiilor unde își desfășoară activitatea au fost identificate resursele financiare pentru majorarea salarială a personalului ce face obiectul avizului.”

9. Anexele nr. 1 și 2 se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1 și 2 care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

București, 27 iulie 2023.
Nr. 2.254.

[Antetul instituției/structurii solicitante]
Nr. din

ANEXA Nr. 1
(Anexa nr. 1 la Ordinul nr. 1.592/2018)

C E R E R E
privind solicitarea de aviz pentru personalul care are ca obiect
de activitate gestionarea contribuției financiare elvețiene

Stimate domnule/Stimată doamnă ministru,

În temeiul dispozițiilor art. 9 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018 pentru stabilirea criteriilor pe baza cărora se aplică majorarea prevăzută la art. 17 alin. (1)—(2¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și art. 3 din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.592/2018 privind procedura de avizare a personalului care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene, cu modificările ulterioare, vă rugăm să eliberați un aviz favorabil prin care să fie atestat faptul că următoarele persoane din cadrul

(denumirea instituției publice care solicită avizul favorabil)

care au ca obiect de activitate gestionarea contribuției financiare elvețiene pentru coeziunea Uniunii Europene și îndeplinesc criteriile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b) pct. 18, 27—29 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare, pot beneficia de stimularea financiară reglementată la art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare:

Nr. crt.	Persoanele pentru care se solicită avizarea favorabilă (numele, prenumele)	Funcția	Structura din care fac parte (direcția generală, direcția, serviciul, biroul, compartimentul)	Calificativ obținut în urma evaluării performanțelor profesionale individuale ale personalului (Se completează conform ultimei evaluări a performanțelor profesionale individuale, efectuată conform prevederilor legale.)
1.
2.

Persoana de contact din cadrul instituției noastre, desemnată în acest sens, este doamna/domnul(tel., fax, e-mail

Anexăm prezentei cereri următoarele documente menționate în art. 8 alin. (1) lit. c), d) și f)—h) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Cu stimă,

.....
(prenumele, numele)

.....
(funcția)
[L.S.]

Domnului/Doamnei,
ministrul finanțelor

Ministerul Finanțelor

Nr. /

[Instituția/Structura solicitantă]

[Date de contact]

Ref. Cererea nr. / privind solicitarea de aviz pentru personalul care are ca obiect de activitate gestionarea contribuției financiare elvețiene pentru coeziunea Uniunii Europene din cadrul.....
(denumirea structurii care solicită avizul favorabil)

În temeiul dispozițiilor art. 9 alin. (2) și art. 7 alin. (9) din Hotărârea Guvernului nr. 29/2018 pentru stabilirea criteriilor pe baza cărora se aplică majorarea prevăzută la art. 17 alin. (1)—(2¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 2 din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.592/2018 privind procedura de avizare a personalului care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene, cu modificările ulterioare,

având în vedere Cererea nr. din privind solicitarea de aviz pentru personalul care are ca obiect de activitate gestionarea contribuției financiare elvețiene pentru coeziunea Uniunii Europene din cadrul

(denumirea structurii care solicită avizul favorabil)

în urma analizării următoarelor documente prezentate:

1.;

2.;

.....

Ministerul Finanțelor propune acordarea avizului favorabil/negativ* asupra Cererii

(denumirea instituției publice/
structurii care solicită avizul favorabil)

nr. din, pentru persoanele menționate în anexă.

În cazul persoanelor pentru care s-a hotărât respingerea cererii, noua cerere se va retransmite Ministerului Finanțelor după remedierea motivelor constatate și menționate în anexă.

.....
(prenumele, numele)

ministrul finanțelor

[L.S.]

* Motivele care au stat la baza acordării avizului negativ se menționează în anexa la prezentul aviz.

Ministerul Finanțelor

Anexă la /

LISTA

persoanelor pentru care se propune acordarea avizului favorabil/negativ asupra cererii de către Ministerul Finanțelor, conform Cererii nr. din privind solicitarea de aviz pentru personalul care are ca obiect de activitate gestionarea contribuției financiare elvețiene din cadrul

(denumirea instituției/structurii publice care solicită avizul favorabil)

Nr. crt.	Persoana pentru care s-a solicitat avizul (numele, prenumele)	Funcția	Structura din care face parte (direcția generală, direcția, serviciul, biroul, compartimentul)	Aviz (eliberare aviz favorabil/aviz negativ)	Observații (motive pentru acordarea avizului negativ*)
1.
2.
....

.....
(prenumele, numele)

ministrul finanțelor

[L.S.]

* Conform art. 5 din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.592/2018 privind procedura de avizare a personalului care gestionează contribuția financiară elvețiană pentru coeziunea Uniunii Europene, cu modificările ulterioare.

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN**pentru abrogarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2.460/2016 privind împuternicirea persoanelor din cadrul aparatului de inspecție economico-financiară de a constata contravențiile și a aplica sancțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice**

Având în vedere prevederile art. 59¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul dispozițiilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.460/2016 privind împuternicirea persoanelor din cadrul aparatului de inspecție economico-financiară de a constata contravențiile și a aplica sancțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 28 octombrie 2016.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

București, 27 iulie 2023.
Nr. 2.258.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

